

БАТЛАВ.
ГАДААД ХАРИЛЦААНЫ САЙД

Б.БАТЦЭЦЭГ

БАТЛАВ.
ХУУЛЬ ЗҮЙ, ДОТООД ХӨРГИЙН
САЙД

С.АМАРСАЙХАН

2026 оны 4 дүгээр сарын 20-ны өдөр

**НАЙРСАГ ХАРИЛЦАА, ХАМТЫН АЖИЛЛАГААНЫ ТУХАЙ
МОНГОЛ УЛС, БҮГД НАЙРАМДАХ БЕЛАРУСЬ УЛС
ХООРОНДЫН ГЭРЭЭГ СОЁРХОН БАТЛАХ ТУХАЙ
ХУУЛИЙН ТӨСЛИЙН ҮЗЭЛ БАРИМТЛАЛ**

Нэг. Хуулийн төсөл боловсруулах болсон үндэслэл, шаардлага

Монгол Улс, Бүгд Найрамдах Беларусь Улсын хооронд 1992 оны 1 дүгээр сарын 24-ний өдөр дипломат харилцаа тогтоосон. Үүнээс хойш хоёр тал 32 жилийн дараа хоёр талын харилцааны үндсийг тодорхойлсон баримт бичгийг байгуулав.

Хоёр улсын хооронд дипломат харилцаа тогтоосноос хойш Беларусь Улсын Ерөнхийлөгч А.Г. Лукашенкогийн Монгол Улсад хийсэн анхны төрийн айлчлалын үеэр “Найрсаг харилцаа, хамтын ажиллагааны тухай Монгол Улс, Бүгд Найрамдах Беларусь Улс хоорондын гэрээ”-нд 2024 оны 6 дугаар сарын 3-ны өдөр Ерөнхийлөгч У. Хүрэлсүх, Ерөнхийлөгч А.Г. Лукашенко нар гарын үсэг зурсан.

Монгол Улсын хувьд Евразийн эдийн засгийн холбоотой худалдаа, эдийн засгийн харилцааг хөгжүүлэх бодлогын хүрээнд түүний гишүүн бөгөөд Ази, Европыг холбосон дамжин өнгөрөх тээврийн гол зангилаа хэсэгт орших Бүгд Найрамдах Беларусь Улстай харилцаа, хамтын ажиллагааг хөгжүүлэх үүднээс тус гэрээг байгуулсан.

Уг баримт бичиг нь хоёр талын эрх тэгш, харилцан ашигтай хамтын ажиллагааг хөгжүүлэх, Нэгдсэн Үндэстний Байгууллагын Дүрмийн зорилго, зарчмыг хэрэгжүүлэх зорилгыг агуулсан олон улсын гэрээ болно.

Гэрээний 16 дугаар зүйлд уг гэрээг хоёр тал соёрхон батлахаар тохиролцсон тул Олон улсын гэрээний тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.2 дахь хэсэгт заасны дагуу Улсын Их Хурлаар соёрхон батлуулах шаардлагатай.

Гэрээний төслийг Монгол Улсын Засгийн газрын 2019 оны 4 дүгээр сарын 3-ны өдрийн хуралдаанаар хэлэлцүүлж, улмаар УИХ-ын Аюулгүй байдал, гадаад бодлогын байнгын хорооны 2019 оны 4 дүгээр сарын 23-ны хуралдаанаар төслийг зөвшилцсөн болно.

Хоёр.Хуулийн зорилго, ерөнхий бүтэц, зохицуулах харилцаа, хамрах хүрээ

Гэрээний 16 дугаар зүйлд уг гэрээ нь соёрхон баталсан тухай Батламж жуух бичгийг солилцсон өдрөөс хүчин төгөлдөр болох заалтыг тусгасан.

Хуулийн төсөл нь нэг зүйлтэй байх бөгөөд гэрээг Монгол Улсын Засгийн газрын өргөн мэдүүлснээр соёрхон батлах тухай заалттай байхаар боловсруулав.

Гэрээний дагуу талууд найрсаг, хамтын ажиллагааг тогтоож, түүний хүрээнд хамтран ажиллахаар тохиролцов. Гэрээнд тусгаар тогтнол, бүрэн эрхт байдал, хилийн халдашгүй дархан байдал, нутаг дэвсгэрийн бүрэн бүтэн байдлыг харилцан хүндэтгэж, дотоод хэрэгт үл оролцох, хүний эрхийг дээдлэх талаар тусгасан. Гэрээ нь 17 зүйлтэй бөгөөд улс төр, эдийн засаг, боловсрол, шинжлэх ухаан, техник, нийгэм, соёл, хүмүүнлэг, хөдөө аж ахуйн салбарын харилцааг хөгжүүлэх, хөрөнгө оруулалт, худалдааг дэмжих, НҮБ болон бусад олон талт хүрээнд хамтран ажиллах, орон нутгийн харилцааг хөгжүүлэх, дамжин өнгөрөх тээвэр хийхэд дэмжиж, хоёр улс далайд гарцгүйн хувьд энэ хүрээнд хамтран ажиллах, байгалийн гамшиг болон гэмт хэрэгтэй тэмцэхэд хамтран ажиллах талаар заасан. Гэрээг 10 жилийн хугацаатай байгуулсан бөгөөд аль нэг тал нь цуцлах шийдвэр гаргахгүй бол тав таван жилээр аяндаа сунгагдана.

Гурав. Хууль батлагдсаны дараа үүсэж болох эдийн засаг, нийгэм, хууль зүйн үр дагавар, тэдгээрийг шийдвэрлэх талаар авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээ

Хууль батлагдсаны дараа хоёр тал соёрхон баталсан тухай батламж жуух бичиг солилцсон өдрөөс уг гэрээ хүчин төгөлдөр болно. Гэрээг соёрхон баталсны дараа Нэгдсэн Үндэстний Байгууллагын Дүрмийн 102 дугаар зүйлд заасны дагуу НҮБ-ын Нарийн бичгийн дарга нарын газарт бүртгүүлнэ.

Хууль батлагдсанаар хоёр улсын харилцаа, хамтын ажиллагааг улс төр, эдийн засаг, худалдаа, боловсрол зэрэг өргөн хүрээнд өргөжүүлэн хөгжүүлэх нөхцөл бүрдэнэ. Үүнээс гадна Монгол Улсын хувьд Беларусь Улстай Европоос Ази уруу дамжин өнгөрөх тээврийг хөнгөвчлөх, далайд гарцгүй орнуудын хүрээнд хамтран ажиллах, харилцан дэмжих боломжтой болно. Найрсаг харилцаа, хамтын ажиллагааны тухай энэхүү үндсэн гэрээг түшиглэн цаашид аль нэг салбар харилцааг хамарсан, нарийвчилсан хоёр талын баримт бичиг байгуулах эрх зүйн үндэс бий болно.

Энэхүү гэрээ нь "Монгол Улсын Үндэсний аюулгүй байдлын үзэл баримтлал" болон "Монгол Улсын Гадаад бодлогын үзэл баримтлал"-д туссан "улс төр, дипломтын арга"-аар тусгаар тогтнол бүрэн эрх байдлаа хамгаалах, дэлхийн улс орнуудтай хоёр талын найрсаг харилцааг хөгжүүлэх тухай зарчимтай нийцэж байгаа бөгөөд эдийн засаг, нийгэм, хууль зүйн аливаа сөрөг үр дагавар үүсэхгүй болно.

Дөрөв.Хуулийн төсөл нь Монгол Улсын Үндсэн хууль, Монгол Улсын олон улсын гэрээ болон бусад хуультай хэрхэн уялдах, хуулийг хэрэгжүүлэхэд шинээр боловсруулах, шинэчлэн найруулах, нэмэлт, өөрчлөлт оруулах, хүчингүй болсонд тооцох хууль, тогтоомж

Хуулийн төсөл нь Монгол Улсын Үндсэн хууль, бусад хуультай нийцсэн бөгөөд хуулийн төсөлтэй холбогдуулан шинээр боловсруулах, шинэчлэн найруулах, нэмэлт, өөрчлөлт оруулах, хүчингүй болсонд тооцох хууль тогтоомж байхгүй болно.

Гэрээг соёрхон баталсны дараа Нэгдсэн Үндэстний Байгууллагын Нарийн бичгийн дарга нарын газарт бүртгүүлнэ.